

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžr/52/2013
Identifikačné číslo spisu:	5012200571
Dátum vydania rozhodnutia:	12.06.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:5012200571.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľa: RÚNE, s.r.o., so sídlom v Žiline, Pri Rajčianke 49, zastúpeného RASLEGAL, s.r.o. so sídlom Bratislava, Františkánske nám. 3, konajúci prostredníctvom JUDr. Slavomíra Rabatina, konateľa, proti odporcovi: Obvodný pozemkový úrad Čadca, pracovisko Kysucké Nové Mesto, so sídlom v Kysuckom Novom Meste, Ul. Lietovelská 670, za účasti účastníkov konania v rade 1/ Y. I., rod. A., nar. XX.X. XXXX, bytom X. v rade 2/ Severoslovenské vodárne a kanalizácie, a.s., so sídlom Bôrická cesta 1960, Žilina, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu odporcu č. k. ObPÚ-2012/00014-010/11/KNM zo dňa 24. apríla 2012, konajúc o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. 22Sp/32/2012-55 zo dňa 23. novembra 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k.22Sp/32/2012-55 zo dňa 23. novembra 2012 v spojení s uznesením č.k. 22Sp/32/2012-72 zo dňa 7. februára 2013 p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom č.k. 22Sp/32/2012-55 zo dňa 23. novembra 2012 Krajský súd v Žiline potvrdil rozhodnutie odporcu Obvodného pozemkového úradu Čadca, pracovisko Kysucké Nové Mesto č. ObPÚ-2012/00014-010/11/KNM zo dňa 24. apríla 2012, ktorým odporca podľa § 9 ods. 4 zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 229/1991 Zb.“) rozhodol, že oprávnená osoba Y. I. podľa § 4 ods. 2 písm. c), e) zákona č. 229/1991 Zb., dcéra pôvodných vlastníkov O. A. a manželky Z., rod. A., neter pôvodných vlastníkov T. A., rod. A. a O. I., rod. A. spĺňa podmienky § 6 ods. 1 písm. n), p) zákona č. 229/1991 Zb. na priznanie vlastníckeho práva na pozemok C-KN parc. č. 1976, v súčasnosti vedený na LV č. XXXX vytvorený časťou E-KN p. č. 1821, 1900/1 z PK vložky č. 372 kat. úz. X., ktorý prešiel do vlastníctva štátu bez vyplatenia náhrady na základe vyvlastňovacieho rozhodnutia vydaného na účel náhradného vodného zdroja studne ONV v Čadci č. k. Zn.: Výst.-1615/62-330-Ku. Ďalej oprávnenej osobe navrátil vlastníctvo k C-KN p.č. 1976 o výmere 3773 m² v kat. úz. X..

Predmetný pozemok bol na LV č. XX - Severoslovenské vodárne a kanalizácie, š. p., ako i ku dňu uplatnenia reštitučného nároku navrhovateľky ku dňu 30. decembru 1992. Tento bol v zmysle kúpnej zmluvy V 1888/09 zo dňa 27. novembra 2009 prevezený na terajšieho vlastníka na LV č. XXXX - RÚNE, s.r.o., vytvorený GP č. 243-241-103/83 a úradne overený dňa 28. mája 1985. V odôvodnení uviedol, že dňa 30. decembra 1992 pod č. 1944/92 si na Pozemkovom úrade v Čadci uplatnila oprávnená osoba Y. I. nárok na navrátenie vlastníctva k pozemku časť E-KN p. č. 1821 v PK vložke č. 372, v terajšom stave C-KN p.č. 1976 v kat. úz. X.. Správny orgán rozhodoval o tomto nároku rozhodnutím zo dňa 18. apríla 2011, proti ktorému podala opravný prostriedok oprávnená osoba. Krajský súd rozsudkom č. k. 29Sp/29/2011-34 zo dňa 25. novembra 2011 zrušil rozhodnutie správneho orgánu. Odporca následne ďalej konal vo veci viazaný právnym názorom súdu a v zmysle rozsudku odstránil nedostatok podpisu na podaní oprávnenej osoby zo dňa 30. decembra 1992 tak, že dňa 23. januára 2012 sa na úrad dostavila oprávnená osoba a doplnila svoj podpis na predmetné podanie.

Krajský súd v Žiline preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako i proces, ktorý predchádzal jeho vydaniu podľa § 250l a nasl. O.s.p. v medziach odvolacích dôvodov, pričom zistil, že napadnuté rozhodnutie je zákonné a preto ho podľa § 250q ods.2 O.s.p. potvrdil.

V odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že súčasťou správneho spisu je žiadosť účastníčky v rade 1/ Y. I. o vrátenie pozemku adresovaná Pozemkovému úradu v Čadci a tomuto i doručená dňa 30. decembra 1992 pod č. 1944, ako to vyplýva z prezenčnej pečiatky tohto úradu. V správnom spise sa táto žiadosť nachádza s podpisom žiadateľky, pričom zo správneho rozhodnutia, ako aj z vyjadrenia účastníčky na pojednávaní pred súdom vyplýva, že túto žiadosť podpísala v priebehu správneho konania, a to dňa 23. januára 2012.

Poukázal na to, že podstatnou otázkou, ktorú namietal navrhovateľ, a ktorú bolo potrebné v tomto konaní vyriešiť je, či vadu právneho úkonu, ktorý bol urobený v prekluzívnej lehote na uplatnenie hmotnoprávneho nároku v písomnej forme bez podpisu, možno odstrániť až po uplynutí prekluzívnej lehoty s účinkami odstránenia tejto vady. Navrhovateľ zastával právny názor, že takýto právny úkon je od počiatku neplatný a nemôže byť ničím zhojený, t. j. ani následným podpisom po uplynutí prekluzívnej lehoty. Krajský súd zastáva názor, že aj podaním návrhu na začatie správneho konania, ktorý má nedostatky, ak bolo podané príslušnému správne orgánu, začína správne konanie (§ 18 ods. 1, 2 Správneho poriadku) a v rámci už prebiehajúceho konania správny orgán je povinný využiť procesné inštitúty na odstránenie väd návrhu. Tento procesný postup je v správnom konaní explicitne zakotvený v § 19 ods. 3 Správneho poriadku, ktorý určuje konkrétny procesný postup správnych orgánov, ak akýkoľvek právny úkon, t. j. aj hmotnoprávny, má odstrániteľné vady. Správny orgán má povinnosť vyzvať účastníka na odstránenie týchto väd, pričom má poučovaciu povinnosť aj v zmysle § 3 ods. 2 a § 4 ods. 1 Správneho poriadku.

Podľa názoru krajského súdu vzhľadom na to, že sa jednalo o úkon uplatnenia reštitučného nároku, ktorým sa súčasne začalo správne konanie podľa zákona o pôde, jednalo sa súčasne o úkon hmotnoprávnej aj procesnoprávnej povahy. Zákon o pôde explicitne nestanovuje písomnú formu pre tento úkon. Toto podanie je možné urobiť všetkými spôsobmi uvedenými v § 19 ods. 1 Správneho poriadku. Preto na daný prípad nie je možné aplikovať § 40 ods. 3 OZ o platnosti právneho úkonu, ktorého písomnú formu vyžaduje zákon, na ktoré sa odvolával navrhovateľ. V danom prípade vadné podanie bolo v prekluzívnej lehote doručené na správny orgán v zmysle § 11 ods. 1 zákona o pôde. Vzhľadom na to, že takto podané uplatnenie bolo príslušným procesným postupom opravené, správne postupoval správny orgán, keď na toto podanie prihliadol ako na bezvadné a posudzoval ho ako riadne uplatnenie reštitučného nároku.

Ďalej krajský súd uviedol, že prax je jednotná v tom, že na podanie, ktoré má vady, ktoré sa v priebehu konania odstraňujú, sa hľadí ako na riadne podanie, a to s účinkami ku dňu, kedy bolo podané podanie s vadami. V tejto súvislosti súd poukazuje na Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. januára 1999 č. k. 4Cdo 16/1998, podľa ktorého aj podaním takého návrhu na začatie súdneho

konania, ktorý má nedostatky vyžadujúce ich odstránenie v zmysle ust. § 43 O.s.p., sa začína súdne konanie s účinkami zachovania procesných aj hmotnoprávných lehôt. Uvedené rozhodnutie v tejto časti je možné aplikovať i na konanie pred správny orgán na základe návrhu, ktorý má nedostatky a ktorého podaním na príslušný správny orgán (§ 18 ods. 1, 2 Správneho poriadku) sa začne správne konanie s účinkom zachovania aj hmotnoprávnej lehoty - v danom prípade prekluzívnej lehoty podľa § 13 ods. 1 zákona o pôde. V danom prípade teda nárok navrhovateľky bol uplatnený v zákonom stanovenej prekluzívnej dobe, aj keď samotný návrh vykazoval nedostatky, ktoré bolo potrebné v rámci ďalšieho procesného postupu odstrániť.

V danom prípade správny orgán správne vyzval účastníčku na odstránenie vady jej podania spočívajúcu v tom, že na ňom nebol jej podpis, a to tak, že podpis na toto podanie doplnila. Pri tomto postupe je nepodstatné, kedy dôjde k odstráneniu vady. Na odstránenie vady právneho úkonu sa prihliada aj vtedy, ak k odstráneniu vady dôjde až po uplynutí prekluzívnej lehoty na uplatnenie konkrétneho úkonu, pretože správne konanie sa začalo už podaním aj vadného návrhu. Po odstránení tejto vady sa stane právny úkon bezvadným a hľadá sa naň ako na bezvadný už od počiatku.

Prípadné nedostatky výzvy podľa § 9 ods. 1 zákona o pôde sú pre vydanie napadnutého rozhodnutia právne irelevantné, lebo výzva nie je podmienkou na vydanie nehnuteľnosti, ale je len podmienkou na uzavretie dohody s povinnou osobou podľa § 9 ods. 1 zákona o pôde (rozhodnutie NS SR č. k. 6Sžo/158/2008 zo dňa 22. apríla 2009). Súd sa preto nezaoberal tým, či výzva povinnej osoby bola alebo nebola podpísaná žiadateľkou.

Súd sa nezaoberal ani tvrdením povereného pracovníka odporcu predneseným na pojednávaní pred súdom, že reštitučná žiadosť bola od počiatku podpísaná žiadateľkou a že táto žiadosť bola objavená až po vydaní napadnutého rozhodnutia, a preto by malo byť rozhodnutie aj vzhľadom na túto skutkovú okolnosť zákonné. Krajský súd zdôrazňuje, že bez ohľadu na to, či v prekluzívnej lehote bola alebo nebola reštitučná žiadosť žiadateľkou podpísaná, táto žiadosť bola správne posudzovaná ako žiadosť riadne uplatnená v prekluzívnej lehote, pretože v stanovenej lehote bola na príslušný správny orgán podaná a jej nedostatok bol v priebehu správneho konania pred vydaním rozhodnutia vo veci samej odstránený. Nebolo preto potrebné zaoberať sa tým, či okrem podania, ktoré je súčasťou správneho spisu, a ktoré bolo doručené úradu bez podpisu žiadateľky, existovala (existuje) iná reštitučná žiadosť, avšak od začiatku opatrená podpisom žiadateľky. Súd preto neakceptoval ani návrhy navrhovateľa na doplnenie dokazovania, ktorý namietal autenticitu podpisu žiadateľky na tejto novoobjavenej reštitučnej žiadosti.

Čo sa týka argumentácie navrhovateľa rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 23S/16/2001, Krajský súd v Žiline uvádza, že sa stotožňuje s právnym názorom tam uvedeným v tom, že uplatnenie reštitučného nároku je hmotnoprávnym úkonom. Vec prejednávaná pred Krajským súdom v Banskej Bystrici tkvela v probléme preukázania, či uplatnený reštitučný nárok bol odporcovi skutočne doručený v prekluzívnej lehote do 31. decembra 1992. V aktuálnej veci prejednáwanej pred Krajským súdom v Žiline je však nesporné, že účastníčka v hmotnoprávnej lehote svoj nárok uplatnila. To, že správny orgán vyzval účastníčku na odstránenie vád svojho podania v súlade so Správny poriadkom až v roku 2012, nemôže byť účastníčke na ujmu.

Súd taktiež v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na judikaturu Ústavného súdu Slovenskej republiky, podľa ktorého postup súdu, ktorý koná v súlade s procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi konania v občianskoprávnej alebo trestnoprávnej veci, nemožno považovať za porušenie základného práva na súdnu ochranu (prípadne porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) (I. ÚS 8/96, 1. ÚS 6/97) - rozhodnutie Ústavného súdu SR IV.ÚS 136/2012. Analogicky je preto možné ustáliť, že ak správny orgán konal v súlade s procesnoprávnymi ustanoveniami správneho poriadku (najmä § 19 ods. 3 Správneho poriadku), takéto konanie nie je možné považovať za porušenie zákona, a takéto konanie nemôže byť na ujmu účastníkovi správneho konania.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonom

stanovenej lehote odvolanie a navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporcu zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie. Prvostupňový súd sa v konaní nedostatočne vysporiadal s právnou stránkou prejednávanej veci. Dospel k nesprávnym právnym záverom, ktoré sa následne premietli do nezákonného rozhodnutia. Odvolanie odôvodnil v zmysle § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. tým, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Uviedol, že podstata predloženej veci spočíva v posúdení právnych účinkov podania oprávnenej osoby voči správneho orgánu, ktorý urobila dňa 30. decembra 1992. Jednalo sa o úkon uplatnenia reštitučných nárokov podľa zákona č. 229/1991 Zb.. Žiadosť oprávnenej osoby nebola podpísaná. K podpisu žiadosti došlo až dňa 23. januára 2012. Správny orgán ako i prvostupňový súd priznali takémuto podaniu účinky riadneho uplatnenia reštitučného nároku. Podľa názoru navrhovateľa dospeli k nesprávnym právnym záverom.

Poukázal opakovane na právnu argumentáciu navrhovateľa v návrhu na preskúmanie zákonnosti postupu rozhodnutia zo dňa 29. mája 2012 ako i vyjadrenia zo dňa 25. októbra 2012. Podľa názoru navrhovateľa každé uplatnenie reštitučných nárokov musí byť kvalifikovaným hmotnoprávnym úkonom vykonaným v prekluzívnej lehote a bez väd. Akékoľvek vady takéhoto hmotnoprávného úkonu sú po uplynutí prekluzívnej lehoty stanovenej zákonom nezhojiteľné a neodstrániteľné. Jedná sa o vadu nedostatku podpisu na právnom úkone, čo z teoreticko-právneho hľadiska znamená neexistenciu právneho úkonu ako takého.

Ďalej uviedol, že v danom prípade je potrebné rozlišovať dva okruhy relevantných skutočností. 1. začatie správneho konania na základ podania a 2. splnenie hmotnoprávných predpokladov pre úspešné uplatnenie reštitučných nárokov. Správny orgán ako i krajský súd sa druhým okruhom vôbec nezaoberali. Z odôvodnenia rozsudku však vyplýva absurdný záver, že účastník - oprávnená osoba má automaticky začatím reštitučného konania prisľúbený úspech v takomto konaní. Jedným z predpokladov úspešného uplatnenia práva na vydanie nehnuteľnosti podľa zákona č. 229/1991 Zb. je hmotnoprávny úkon uplatnenia práva na pozemkovom úrade v prekluzívnej lehote. Aby pozemkový úrad mohol začať o uplatnených nárokoch konať je potrebný podnet zo strany oprávnenej osoby, teda procesný úkon. Kvalifikovaným hmotnoprávnym a procesnoprávnym úkonom účastníka konania je žiadosť o vydanie nehnuteľnosti adresovaná pozemkovému úradu. Pokiaľ však úkon adresovaný pozemkovému úradu vykazuje vady, ako je to v tejto právnej veci, je na správnom orgáne, aby zistil o akú vadu ide a vyhodnotil jej dôsledky a možné spôsoby odstránenia samostatne s ohľadom na relevantnosť urobeného hmotnoprávného úkonu.

Pokiaľ ide o procesný úkon, je vada zhojiteľná v priebehu konania a konanie, ktoré má byť takýmto úkonom iniciované riadne začalo. Avšak pokiaľ ide o hmotnoprávny úkon, vady sa nedajú odstrániť spôsobom, akým sa odstraňujú vady procesných úkonov.

Odporca ako i účastníci konania sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 a § 214 O.s.p. v spojení s § 246c ods.1 veta prvá OSP s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk, a dospel jednomyselne k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 12. júna 2013 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Predmetom preskúmavacieho konania bolo rozhodnutie odporcu č. ObPÚ-2012/00014-010/11/KNM zo dňa 24. apríla 2012 vydané podľa § 9 ods. 4 písm. c) zákona č. 229/1991 Zb..

Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že dňa 31. decembra 2012 bola doručená Pozemkovému

úradu v Čadci žiadosť účastníčky konania Y. I., rod. A., bytom X. ako oprávnenej osoby o navrátenie vlastníctva k pozemku časť KN-E č. 1821 z PKV č. 372 v terajšom stave parcely KN-C č. 1976 v katastrálnom území X., ktorý prešiel do vlastníctva štátu bez vyplatenia náhrady na základe vyvlastňovacieho rozhodnutia vydaného pre účel náhradného vodného zdroja studne ONV v Čadci zo dňa 17. januára 1963 pod číslom Zn: Výst. -1 615/62-330-Ku. Zo správneho rozhodnutia ako i z vyjadrenia účastníčky konania Y. I. vyplýva, že žiadosť podpísala až v priebehu správneho konania a to dňa 23. januára 2012.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia zákona ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 2 v spoj. s § 2501 ods. 2 a § 246c ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nebude preto opakovať odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia odporcu a ani nebude opakovať odôvodnenie rozsudku krajského súdu, ale na ne ako na vecne správne a postačujúce odkazuje (§ 219 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku v znení zákona č. 384/2008 účinnom od 15. októbra 2008). V súdnom preskúmaní konaní nevyšli najavo žiadne také nové skutočnosti, s ktorými by bolo potrebné sa znovu zaoberať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na záver udáva (zhodne s názorom krajského súdu), že v danom prípade vadné podanie bolo v prekluzívnej lehote doručené na správny orgán v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb.. Vzhľadom na to, že takéto podanie bolo príslušným procesným postupom opravené, postupoval správny orgán správne, keď na toto podanie prihliadol ako na bezvadné a posudzoval ho ako riadne uplatnenie reštitučného nároku.

Odvolací súd sa preto s právnym názorom uvedeným v rozsudku krajského súdu stotožnil a postupujúc podľa § 250ja ods. 3 veta druhá Občianskeho súdneho poriadku a § 219 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd tak, že v odvolacom konaní neúspešnému navrhovateľovi, úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal (§ 250k ods.1 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 250l ods. 2, § 224 ods. 1 a § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku), nakoľko navrhovateľ nemal v konaní úspech a odporca zo zákona nemá právo na ich náhradu. Účastníci konania si právo na náhradu trov konania neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.